

กชนันท์ อินสมพันธ์ 2550: การศึกษาความต้องการรูปแบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
เพื่อการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของคนพิการทางการมองเห็น ปรินญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
(พัฒนาสังคม) สาขาพัฒนาสังคม โครงการสหวิทยาการระดับบัณฑิตศึกษา
ประธานกรรมการที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์สิริก กาญจนสุนทร, วท.ม. 194 หน้า

การศึกษครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของคนพิการทางการมองเห็น (2) เพื่อศึกษาความต้องการรูปแบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของคนพิการทางการมองเห็น (3) เพื่อศึกษาการพัฒนารูปแบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของคนพิการทางการมองเห็น กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือคนพิการทางการมองเห็นจำนวน 15 คน และศึกษาจากผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่ให้บริการหรือผลิตเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของคนพิการทางการมองเห็น จำนวน 5 คน รวมกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาทั้งสิ้น 20 คน เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกและนำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาตีความในลักษณะของการวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ผลการศึกษาสรุปได้ว่า (1) คนพิการทางการมองเห็นใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารในปัจจุบัน ได้แก่ วิทยุกระจายเสียง โทรทัศน์ เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้โปรแกรมอ่านจอภาพ โปรแกรมสังเคราะห์เสียงภาษาไทย หรือโปรแกรมคำทิพย์ หนังสือเสียง ที่บันทึกในรูปแบบเทปคาสเซ็ท ซีดี (เอ็มพี 3) และระบบเคซี สื่ออักษรเบรลล์ ภาพยนตร์ในรูปแบบแผ่นซีดี และวีซีดี โทรศัพท์เคลื่อนที่ โทรศัพท์พื้นฐาน และอินเทอร์เน็ต (2) ปัญหาอุปสรรคในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของคนพิการทางการมองเห็นที่พบ คือ อุปกรณ์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ใช้ส่วนใหญ่ยังไม่เหมาะสมและตรงกับความต้องการ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ทันสมัยมีราคาสูง แหล่งที่ให้บริการมีจำนวนน้อย และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่มีให้บริการยังไม่เพียงพอต่อความต้องการ (3) คนพิการทางการมองเห็นต้องการรูปแบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่เหมาะสมและสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารมากที่สุด โดยการให้ผู้ผลิต ผู้ออกแบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รวมทั้งนักจัดรายการต่าง ๆ ทางสถานีโทรทัศน์ สถานีวิทยุกระจายเสียง หากดำเนินการใด ๆ ควรคำนึงถึงผู้บริโภคที่เป็นคนพิการทางการมองเห็น (4) การพัฒนารูปแบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีแนวโน้มที่จะพัฒนา ให้ตรงกับความต้องการของคนพิการทางการมองเห็นมากที่สุด โดยคนพิการทางการมองเห็นส่วนใหญ่ต้องการให้มีเสียงพูดเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ

กชนันท์ อินสมพันธ์
ลายมือชื่อนิติ

สิริก กาญจนสุนทร
ลายมือชื่อประธานกรรมการ

28 / พ.ค. / 2550